

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 429/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č. k. 2 T 137/2020 z 8. apríla 2021 a Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 To 28/2021 z 24. júna 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu bola 4. augusta 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na obhajobu (čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, pozn.) v záhlaví označenými rozhodnutiami všeobecných súdov, ktorými bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 5 mesiacov za spáchanie zločinu sexuálneho zneužívania so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne súd poškodenú (maloletú, pozn.) s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces. Sťažovateľ požadoval, aby ústavný súd vrátil vec všeobecným súdom na ďalšie konanie a zakázal im v pokračovaní porušovania jeho práva.

2. Argumentácia sťažovateľa (ktorý je bez právneho zastúpenia a nepožiadal ani o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, pozn.) spočívala v tom, že k porušeniu jeho základného práva na obhajobu došlo napadnutým rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, ktorý nepreskúmal správnosť a zákonnosť všetkých výrokov súdu prvého stupňa. Sťažovateľova bližšia argumentácia je v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a spochybnení záverov znaleckého dokazovania, o ktoré sa všeobecné súdy opierali pri svojom rozhodovaní. Ďalšia argumentácia k dôvodom a namietanému právu v ústavnej sťažnosti absentuje.

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).
4. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.
5. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich nedostatkov zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo zrozumiteľné a jasné, pretože ani dodatočne kvalifikované zastúpenie sťažovateľa by pre neho neprineslo úspech v konaní pred ústavným súdom.
6. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že jeho ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde].
7. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný.
8. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.
9. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.
10. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

11. Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

12. Podľa § 370 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému, ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

13. Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

14. Ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako vyplýva z vyžiadaných príloh od okresného súdu ústavným súdom, nadobudlo právoplatnosť 24. júna 2021. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 4. augusta 2022.

15. Z už citovaného § 368 ods. 1 v spojení s § 370 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že zákon na ochranu základných práv a slobôd sťažovateľa v trestnom konaní vo vzťahu k rozhodnutiu všeobecného súdu zakotvuje (aj) inštitút dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Zo sťažostnej argumentácie sťažovateľa, ktorý namieta najmä to, že v jeho veci bolo zásadným spôsobom porušené jeho základné právo na obhajobu a že jeho odsúdenie je založené na dôkazoch, ktoré neboli získané zákonným spôsobom, vyplýva, že jeho výhrady smerujúce (aj) proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sú vzhľadom na vymedzenie dovolacích dôvodov v § 371 ods. 1 Trestného poriadku *prima facie* preskúmateľné v dovolacom konaní.

16. Sťažovateľ dovolanie vo svojej veci však zatiaľ pred podaním ústavnej sťažnosti nepodal. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, keď fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; túto možnosť však sťažovateľ v danom prípade mal (a stále má). Sťažovateľ ústavnému súdu pritom nepreukázal, že právne prostriedky, ktoré mu priznáva Trestný poriadok na ochranu jeho základných práv a slobôd, nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto jeho ústavná sťažnosť je neprípustná a ako takú ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu